

*Beni yetiřtiren büyük vatansever babama ve fedakâr anneme,
Bana her zaman destek olan eşim Müşerref'e
Şükranlarımı sunarım...*

Sevgili oğlum Baybars'a ve gelecek Türk nesillerine...

YUNANİSTAN TALEPLERİ
(EGE SORUNLARI)
Soru ve Cevaplarla

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK TARİH KURUMU YAYINLARI
IV/A-2-3.1. Dizi-Sayı:13

YUNANİSTAN TALEPLERİ
(EGE SORUNLARI)
Soru ve Cevaplarla

CİHAT YAYCI

ANKARA, 2020

Yayıncı, Cihat, 1966-

Yunanistan talepleri : Ege sorunları : soru ve cevaplarla / Cihat Yayıncı. —
Ankara : Türk Tarih Kurumu, 2020.

xxx, 190 s. : resim (renkli), portre, şekil, harita (renkli), grafik, tablo ; 24 cm.
— (AKDITYK Türk Tarih Kurumu yayınları ; IV/A-2-3.1. Dizi-Sayı: 13)

ISBN 978 - 975 - 17 - 4465 - 4

1. Ege Adaları (Türkiye ve Yunanistan) _ Hukuksal durum. 2. Türkiye _ Dış ilişkiler _ Yunanistan. 3. Yunanistan _ Dış ilişkiler _ Türkiye. I. E.a. II. Dizi.

327.5610495

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 29.01.2020 tarih ve 792/17 sayılı kararı gereği 25.000 adet basılmıştır.

ISBN: 978-975-17-4465-4

İnceleyiciler: Prof. Dr. Neşe ÖZDEN
Prof. Dr. Necdet HAYTA

Kitabın telif geliri Deniz Müzesi Komutanlığı'na bağışlanmıştır.

Baskı: Neyir Matbaacılık
Matbaacılar Sitesi 1341. cd. No: 62 İvedik - Yenimahalle / Ankara
Tel: 0312 395 53 00 • Fax: 0312 395 84 20

İÇİNDEKİLER

TAKDİMLER	XVII
KISALTMALAR	XXV
HARİTALAR	XXVII
ŞEKİLLER	XXXI
FOTOĞRAFLAR	XXXI
TABLolar	XXXII

GİRİŞ

1. Ege Denizi'nin Türkiye Açısından Önemi Nedir?	1
2. Ege'de Temel Sorunlar Ne Zaman Başlamıştır ve Nelerdir?	1
3. Ege Meselelerinin Türk Yunan İlişkileri Gündemine 1974'ten Sonra Girdiği Söylenbilir mi?	3
4. 1976-1987 ve 1996 Yıllarında Yaşanan Krizlerin Sebebi Nedir?	3
5. "Megalo İdea" Nedir?	5
6. Ege Sorunlarının Temel Kaynağı Nedir?	10

BİRİNCİ BÖLÜM

EGEMENLİĞİ ANTLAŞMALARLA YUNANİSTAN'A DEVREDİLMEMİŞ ADA, ADACIK VE KAYALIKLAR SORUNU

1. Egemenliği Antlaşmalarla Yunanistan'a Devredilmemiş Ada, Adacık ve Kayalıklar (EGAYDAAK)'ın Hukuki Statüsü ve Tarafların Görüşleri Nelerdir?	13
---	----

2. Tarihte Ege Adaları, Yunan Egemenliğinde mi Türk Egemenliğine Geçmiştir?	14
3. Yunanistan'a İlk Olarak Hangi Adalar Ne Zaman Verilmiştir?	18
4. Büyük Devletlerin Baskıları Sonucunda Ege Adalarının Yunanistan'a Verilmesine İlişkin Belli Başlı Anlaşmalar Nelerdir?	19
5. Ege Adalarının Bugünkü Nihai Hukuki Statüsünü 1923 Lozan ve 1947 Paris Antlaşmalarının Hangi Maddeleri Belirlemektedir?	21
6. 1947 Paris Barış Antlaşması ile Yunanistan'a Verilen Adalar Hangileridir?	24
7. Yunanistan'a Devredilmeyen Ada, Adacık, Kayalık Var mıdır? Var ise Bunlar Sahipsiz midir?	25
8. Egemenliği Yunanistan'a Devredilmeyen Ada, Adacık ve Kayalıklar ile İlgili Olarak Hangi Antlaşmaların Hangi Maddeleri Mesnet Oluşturmaktadır?	25
9. Lozan Antlaşması'nın 16'ncı Maddesi Ne Demektedir?	25
10. Lozan Antlaşması'nın 16'ncı Maddesi, Madde 12 ve 15 ile Devredilen Adalar Dışında İlave Başka Adaların Devrine Mesnet Oluşturabilir mi?	27
11. Lozan Antlaşması'nın 16'ncı Maddesinde "Madde 12 ve 15 ile Devredilen Adalara İlişkin Olarak Geleceği İlgililerce Düzenlenmiş ya da Düzenlenecektir" İfadesi Neyi Kastetmektedir?	28
12. Lozan Antlaşması Madde 16 Kapsamına Adacık ve Kayalıklar da Girmekte midir?	28
13. Lozan Antlaşması Madde 16'nın "Toptan Feragat Olarak Değerlendirilmesi" Uygun mudur?	29
14. Lozan Antlaşması Madde 16, Sevr Antlaşması'nın Dayatılan Hangi Hükümüne Karşı Büyük Çabalarla Lozan Antlaşması'na Dahil Edilmiştir?	30
15. Lozan Madde 16, Niteliği İtibariyle Toptan Feragate Elverişli midir?	31
16. Lozan Madde 16'nın Toptan Feragat Olarak Yorumlanması, Ülke Devrinin Açık İradeyle Yapılmasını Öngören Kurala Uygun mudur?	31
17. Usul ve Esas Açısından Lozan Antlaşması'nın 16'ncı Maddesi Neyi Hükmetmektedir?	32

18. Lozan Barış Antlaşması'nın 16'ncı Maddesinin Osmanlı İmparatorluğu'nun İlgili Tüm Topraklarda Egemenlik Devrine İlişkin midir? Türkiye'nin Tezlerimizi Destekleyici Bir Hakem Mahkemesi Kararı Var mıdır?	32
19. Hakem Mahkemesi'nin Lozan Barış Antlaşması Madde 16'ya Getirdiği Yorum Nedir?	34
20. Hakem Mahkemesi'nin Madde 16 Yorumunun Ege Egemenlik Uyuşmazlığında Tarafların Tezlerine Etkileri Nedir?	35
21. Egemenliği Belirlenmemiş Toprak Statüsünün Türk Tezleri Üzerindeki Etkileri Nedir?	36
22. Antlaşmalarla Devredilmeyen Adalar Üzerinde Yunanistan'a Egemenlik Hakkı Verecek Bir Deniz Sınırı Var mıdır?	38
23. 1947 Paris Barış Anlaşması'nın 14'üncü Maddesi ile İtalya'dan Alınarak Yunanistan'a Verilen Meis Adası ve Civarındaki Ada ve Adacıklarda Durum Nedir?	40
24. Meis Adası ile Anadolu Arasında İtalya ile Bir Deniz Sınırı Antlaşması Yapılmış mıdır?	41
25. Türkiye ile İtalya Arasında Diğer Deniz Alanları İçin de Bir Deniz Sınırı Antlaşması Yapılmış mıdır?	42
26. Meis Adası Yunanistan'a 1947 Paris Barış Adlaşması ile Nasıl Verilmiştir?	43
27. 1947 Paris Barış Adlaşması Meis Adası'nın Yunanistan'a Verilmesi ile İlgili 14. Maddesinin Metninde Hangi Hususlara Dikkat Edilmelidir?	44
28. 1947 Paris Barış Adlaşması ile Yunanistan'a Hangi Adalar Hukuken Devredilmiştir?	46
29. 1947 Paris Barış Antlaşması'nda 04 Ocak 1932 Sözleşmesi'ne Atıf Yapılmamasının Bir Eksiklik Olduğunu Yunanistan Fark Etmemiş midir?	48
30. 1947 Paris Barış Antlaşması'nda Kara Ada ve Fener Adası, Meis Adası ile Birlikte Yunanistan'a Devredilmiş midir?	48
31. EGAYDAAK'ın Farkına Varıp, İlk Devlet Uygulamaları Kim Tarafından, Ne Zaman Yapılmıştır?	54

32. Türkiye Cumhuriyeti EGAYDAAK Hususunda Adli Yetki Kullanmış mıdır?	54
33. EGAYDAAK Sorunu Esasen Ne Zaman Gündeme Gelmiştir?	55
34. Kardak Krizi Nasıl Gelişmiştir?	57
35. EGAYDAAK Varlığı Üzerine Dönemin Cumhurbaşkanı Bir Açıklama Yapmış mıdır?	60
36. EGAYDAAK Varlığı ve Hukuki Dayanağı Konusunda Türk Dışişleri Bakanlığının Hangi Aleni Belgesi Mevcuttur?	60
37. EGAYDAAK Konusu Kamuoyu Gündemine Yeterince Taşınmış mıdır?	61
38. Tüm Bu Hususlar Çerçevesinde; Türkiye'nin Menfaatleri Doğrultusunda EGAYDAAK'ın Hukuki Pozisyonu Nasıl Özetlenebilir?	62
39. EGAYDAAK Meselesinin Uluslararası Adalet Divanına (UAD) Gitmesi Halinde, 1923-1996 Döneminde Devlet Uygulamalarımızın Bulunmaması Divandan Aleyhimize Karar Çıkmasına Neden Olabilir mi?	64
40. EGAYDAAK Sadece Küçük Adacık veya Kaya Parçası Sorunu mudur?	67
41. EGAYDAAK'lardan Çok Daha Küçük, Adacık Bile Olmayan, Kaya Parçalarına Bir Takım Devletler Nasıl Hassasiyet Gösteriyor?	69
42. Bir Takım Adaları Tartışmalı Gösteren Yabancı Akademik Yayınlar Var mıdır?	72
43. EGAYDAAK'ları Gösterir Yerli ve Yabancı Yayınlar Var mıdır?	74
44. EGAYDAAK Konusunda Üst Düzey Yetkililer Tarafından Açıklamalar Yapılmış mıdır?	82
45. EGAYDAAK'ların İsimleri Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Tarafından Resmen Açıklanmış ve/veya EGAYDAAK'ları Gösterir Harita Yayınlanmış mıdır?	83
46. Ege ve Akdeniz Sınırına İlişkin Türkiye'nin Tutumu Nedir?	84

İKİNCİ BÖLÜM

KARASULARI SORUNU

1. Uluslararası Deniz Hukukuna Göre Karasuyu Ne Demektir? 87
2. Karasularının Hukuki Rejimi Nasıldır? 88
3. Karasularının Genişliği Nasıl Hesaplanır? 88
4. Türkiye'nin Karasuları Uygulaması Nasıldır? 89
5. Karasuları Sorunu Genel Anlamda Kısaca Nedir? 91
6. Lozan Barış Antlaşması Ege Denizi'nde Karasuları Sınırını Kaç Mil Olarak Öngörmüştü? 93
7. Lozan Barış Antlaşması Ege Denizi'nde 3 Mil Olan Karasuları Sınırını Ne Zaman ve Ne Şekilde 6 Mil'e Çıkarılmıştır? 93
8. Lozan'ın 1923'de Türkiye ile Yunanistan Arasında Tesis Ettiği Yunanistan Tarafından Nasıl Bozulmuştur? 95
9. Ege Meseleleri Türk Yunan İlişkileri Gündemine Ne Zaman Girmiştir? 96
10. Halen Yürürlükte Olan 6 Mil Genişliğinde Karasuları Uygulamalarına Göre Ege Denizi'nde Karasuları ve Açık Deniz Alanları Dağılımı Ne Orandadır? 97
11. Halen Yürürlükte Olan 6 Mil Genişliğinde Karasuları Uygulamalarına Göre Ege Denizi'nde Kıta Sahaneliği Sınırlandırması Açısından Özellikle Hangi Bölge Önem Arz Etmektedir? 98
12. Yunanistan'ın Karasularını 12 Mil'e Çıkarması Durumunda Ege'de Açık Deniz Alanları Hangi Orana Düşecek ve Etkileri Ne Olacaktır? 99
13. Yunanistan'ın Karasularını 12 Mil'e Çıkarması Durumunda, Ege'de Türk Balıkçılığına, Turizmine, Hava Sahasına, Kıta Sahaneliği ve Münhasır Ekonomik Bölge Haklarına ve Paylaşımına Etkileri Ne Olacaktır? 102
14. Yunanistan'ın Ege'de Karasularını 1 Mil Dahi Artırmasının Etkileri Ne Olacaktır? 103
15. Yunanistan'ın Ege'de Karasularını 12 Mil'e Çıkarma Konusunda Mutlak Bir Hukuki Hakkı Var mıdır? 105

16. Yunanistan ile Bir Mutabakat Olmadan Karasularının Genişletilmesi Konusunun Uluslararası Yargıya Götürülmesi Halinde Yunan Adalarına 12 Mil Karasuyu Genişliği Otomatik Olarak Verilebilir mi?	106
17. Türkiye'nin, Karasularını 12 Mil'e Çıkarmaya Cevaz Veren 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne Taraf Olmaması Hukuki Yönden Elini Zayıflatıcı Etkisi Var mıdır?	110
18. Türkiye Yunanistan'ın Ege'de Karasularını 6 Mil'in Üzerine Çıkarma Taleplerini Kabul Etmeyeceğine Dair Kararlılığını Ne Zaman ve Nasıl Ortaya Koymuştur?	112
19. Yunanlı Akademisyenler Dahı Yunanistan'ın Karasularını 6 Mil'in Üzerine Çıkartmasının Türkiye'ye Haksızlık Olacağını ve Türk Görüşlerinin Haklılığını İfade Etmişler midir?	114
20. Son Dönemde Yunanlı Yetkililerin, Yunanistan'ın Karasularını 6 Mil'in Üzerine Çıkartacağına Yönelik Söylemleri Var mıdır?	116
21. Yunanistan'ın Karasularını 6 Mil'in Üzerine Çıkartma Başta Olmak Üzere Deniz Yetki Alanları Paylaşımında Türkiye'nin Haklarını Hiçe Sayarak Kendi Lehine Çözmek İçin Türkiye Karşısı İttifak Oluşturma Gayretleri Var mıdır?	118
22. Son Dönemde Yunanlı Yetkililerin Söylemleri de Dikkate Alınarak, Karasuları Sınırları Konusunda Yunanistan'a Ne Teklif Edilebilir?	121

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GAYRİ ASKERİ STATÜDEKİ ADALARIN ASKERİLEŞTİRİLMESİ VE SİLAHLANDIRILMASI SORUNU

1. Gayri Askeri Statüdeki Adalar (GASA) Hangileridir?	123
2. Söz Konusu Adalara “Gayri Askeri Statü” Şartı Hangi Antlaşmalarla Ne Zaman Konulmuştur?	125
3. GASA'ların Uluslararası Hukuk Kapsamındaki Yasal Çerçevesi ve Zemini Nedir?	126
4. Ege Adalarının Gayri Askeri Statüsünün Tanımı ve Esasları Nedir?	129
5. Gayri Askeri Statü ile Askersizleştirme Aynı Esasları mı İfade Eder?	130

6. Yunanistan GASA'ların Statüsünü Muhafaza Etmekte midir?	131
7. Yunanistan'ın Adaların Gayri Askeri Statüsü Hakkındaki Görüşleri Nedir?	132
8. Yunanistan'ın Adaların Gayri Askeri Statüsü Hakkındaki Görüşlerine Karşı Türkiye'nin Görüşü Nedir?	132
9. Yunanistan'ın GASA'ların Statüsünü Ayrıca Hangi Yöntemlerle Bozmaktadır?	132
10. Ege'deki GASA'lara Benzer Statüde Dünyada Başka Ada ve Bölgeler Var mıdır?	133
11. Yunanistan'ın Adaların Gayri Askeri Statüsünü Bozduğu Bu Durum 1923 Lozan ve 1947 Paris Barış Antlaşması'nda Belirtilen Egemenlik Devir Şartını Ortadan Kaldırır mı?	134

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KITA SAHANLIĞI SORUNU

1. Kıta Sahanlığı Nedir?	137
2. Kıta Sahanlığı Sınırlandırılması Nasıl Yapılır?	138
3. Kıyı Devletinin Kıta Sahanlığında Yetkileri Nelerdir?	138
4. Türkiye'de Kıta Sahanlığı Uygulaması Nasıldır?	138
5. Kıta Sahanlığı Uyuşmazlığının Ortaya Çıkışı ve Gelişimi Süreci Nasıldır?	139
6. Yunanistan'a Göre Yunan Kıta Sahanlığı Nasıl Olmalıdır?	143
7. Türkiye'ye Göre Türk Kıta Sahanlığı Nasıl Olmalıdır?	144
8. Kıta Sahanlığı Sorunu Konusunda Türkiye'nin Görüşleri Nedir?	146
9. Yunanlı Akademisyenler Dahi Kıta Sahanlığı Konusunda Türk Görüşlerinin Haklılığını İfade Etmişler midir?	148

BEŞİNCİ BÖLÜM

UÇUŞ MALUMAT BÖLGESİ SORUNU

1. Uçuş Malumat Bölgesi (FIR - Flight Information Region) Limitleri ve Sorumlulukları Nasıl Belirlenmiştir?	151
2. FIR ile Tanımlanan Bölge İçerisinde Kullanılabilecek Yetki ve Sorumluluklar Nedir? Bir Egemenlik Yetkisi midir?	153
3. FIR Limit Sorunu Nedir ve Nasıl Ortaya Çıkmıştır?	153
4. Yunanistan FIR Sorumluluğunu Nasıl İstismar Etmektedir?	155
5. Yunanistan'ın FIR Sorumluluğunu İstismar Etmesinin Temelinde Ne Yatmaktadır?	156
6. Yunanistan'ın FIR Sorumluluğunu Megalo İdea Hedefi Doğrultusunda İstismar Etmesinin Son Dönem Örneği Nedir?	156
7. Yunanistan'ın FIR Sorumluluğunu İstismar Etmesine Karşı Türkiye'nin Tutumu Nedir?	159
8. Türkiye'nin Hava Sahası Üzerinden Geçmesine Rağmen, Hava Trafik Kontrol Hizmeti Yunanistan Tarafından Sağlanan Hava Yolları Var mıdır?	159

ALTINCI BÖLÜM

10 MİL HAVA SAHASI SORUNU

1. Ulusal Hava Sahası Ne Demektir?	163
2. Yunanistan Ulusal Hava Sahası Sınırının Kaç Mil Olduğunu İddia Etmektedir?	164
3. Yunanistan'ın "10 Mil Hava Sahası" Uygulaması Sorunu Nereden Kaynaklanmaktadır?	165
4. Yunanistan'ın "10 Mil Hava Sahası" Uygulaması Sorunu Uygulamada Nasıl Çelişiklere Neden Olmaktadır?	166
5. Yunanistan'ın "10 Mil Hava Sahası" Uygulamasına Karşı Türkiye'nin Tutumu Nedir?	167

YEDİNCİ BÖLÜM

ARAMA KURTARMA SORUMLULUK SAHASI SORUNU

1. Arama Kurtarma (AK) Hizmeti Ne Demektir?	169
2. Arama Kurtarma Sorumluluk Sahası Nedir?	169
3. Ege’de Arama Kurtarma Sorumluluk Sahası Sorunu Nedir?	170
4. Ege’de Arama Kurtarma Sorumluluk Sahası Konusunda Türkiye’nin Tutumu Nedir?	174
5. Olması Gerektiği Değerlendirilen Türk Arama Kurtarma Sorumluluk Sahası Nasıl Olmalıdır?	176
KAYNAKLAR	179

TAKDİM 1

Sayın Dr.Tümamiral Cihat YAYCI'nın “Yunanistan Talepleri (Ege Sorunları) Soru ve Cevaplarla” isimli kitabı ile “Ege Sorunları” olarak literatürde ifade edilen ancak, esas itibarıyla Yunanistan'ın kurulduğu günden bu yana Türkiye aleyhine izlediği genişlemeci revizyonist politikaların bir tezahürü olan hukuka aykırı talepleri incelenmektedir.

Yunanistan'ın Ege'de jeopolitik dengeyi bozmaya yönelik hukuksuz talepleri, Megalo İdea olarak tanımladığı tarihsel ideolojisi ile yakından ilgilidir.

Türkiye, Yunanistan'a karşı; ne savaşta yenilmiş, ne de toprak ya da deniz alanı vermek üzere zorla barış masasına oturtulmuştur. Nitekim, Türkiye'nin Ege'de Yunanistan lehine statükoyu bozacak ne bir santimlik vereceği toprağı ne de bir millik denizi vardır.

Esasen, Ege'de temel mesele egemenliktir. Bu meselenin çözümü ise Egemenliği Antlaşmalarla Yunanistan'a Devredilmeyen Ada, Adacık ve Kayalıklar (EGAYDAAK) ile doğrudan ilintilidir.

Yunanistan kaynaklı diğer problem sahalarının giderilmesi ancak ve ancak EGAYDAAK konusunun açıklığa kavuşturulması ile mümkün olabilecektir.

Bu temel prensip çerçevesinde hazırlanan “Yunanistan Talepleri (Ege Sorunları) Soru ve Cevaplarla” isimli kitabın, Ege'deki Yunanistan Talepleri ile bu taleplerin tarihçesi ve hukuken nasıl çürütülmesine yönelik herkesin kolayca anlayabileceği görsel materyal ve haritalarla donatılmış bir başucu kitabı olacağı kanaatindeyim.

Kendisine bu değerli çalışmasından dolayı teşekkür ediyorum.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Çağrı ERHAN
Altınbaş Üniversitesi Rektörü
İstanbul, 2019

TAKDİM 2

Ege veya Türkçe’de kullanılan diğere ismiyle Adalar Denizi gündemimizden hiç düşmüyor. Atalarımız Ege’deki adalarla, donanmamızın kurucusu Çaka Bey zamanında karşılaştılar. Çaka Bey, 1080’li yıllarda Urla ve Foça’yı aldıktan sonra Midilli ve Sakız’ı fethetti. Adaları kurtarmaya gelen Bizans donanmasını mağlup etti. Bu fetihler ve denizdeki zaferle Ege’de Türk varlığı tarih sahnesine çıktı. Ölümünden sonra kurduğu beylik ortadan kalkmasına rağmen bölgede ilk Türk yerleşmesi meydana gelmişti. Daha sonra bölgede hakimiyet kuran Menteşe, Aydın, Saruhan ve Karesi beylikleri Türk denizciliğinin temsilcisi oldular. Fatih döneminde, 1456’da Taşoz ve Limni’nin fethiyle başlayan Ege adalarının fethi 1715’de İstendil’in (Tinos) alınmasına kadar 250 yıl sürdü.

İtalya, 1911’de Libya’yı işgale kalkışınca Enver Paşa, Eşref Kuşçubaşı, Mustafa Kemal Atatürk gibi genç subaylar, Libya’ya giderek halkı örgütlediler. Zor durumda kalan İtalya, Rodos’u ve diğere 12 adayı işgal etti. 18 Ekim 1912’de Uşi Antlaşması imzalanarak Libya’daki İtalyan hâkimiyeti kabul edildi. İtalya, antlaşmaya göre adaları tahliye edecekti. Ancak Balkan Savaşı’nın devam etmesi, ardından da Birinci Dünya Savaşı çıkınca adalar geri alınamadı. Lozan Antlaşması’yla da adalardaki İtalya hakimiyeti kabul edildi.

İçişleri Bakanı Şükrü Kaya, 1936’da Ege’deki yüzlerce adacık ve kayalığı Türkiye’ye kazandırdı. Ancak Şükrü Kaya’dan sonra mirasına sahip çıkılıp, Ege’deki hakimiyet alanlarımız tam olarak tesis edilmedi. Yunanistan, bulduğu her fırsatta Lozan Antlaşmasının hilafına adımlar attı ve maalesef bu adımlarına yeterince karşılık verilemedi. 1996’daki Kardak Krizi Türk tarihinde önemli bir dönüm noktası oldu. Bu tarihten sonra Türkiye Ege Denizi’ndeki haklarını hem teorik olarak hem de sahada fiili olarak savunmak ve Yunanistan’ın haksız kazanımlarının önüne geçmek için büyük bir mücadeleye girdi.

Denizlerde Türkiye'nin haklarını savunmak için yıllardan beri birçok akademik yayın yapıp ve meselelerimizi dert edinip, kafa yoran Dr. Tümamiral Cihat Yaycı, “Yunanistan’ın Talepleri (Ege Sorunları), Soru ve Cevaplarla”, isimli son eserinde Ege’deki meseleleri anlatıp, tarihen ve hukuken Türkiye’nin haklarını ve Yunanistan’ın haksız taleplerini bilimsel olarak ele alıp, herkesin anlayabileceği bir dille ortaya koyuyor. Aynı zamanda çokça duyduğumuz ancak fazla bilgi sahibi olmadığımız “EGAYDAAK, karasuları, kıta sahanlığı, FIR limiti, arama kurtarma sorumluluk sahası” gibi terimlerin de ne olduklarını ve günümüzde ne ifade ettiğini anlatıyor. Dr. Tümamiral Cihat Yaycı’nın bu eseri Ege meseleleriyle ilgili önemli bir el kitabı olacaktır.

Erhan AFYONCU

İstanbul, 2019

TAKDİM 3

Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanı Dr. Tümamiral Cihat Yayıcı'dan yine zihin açıcı bir eser.

Öncekiler gibi bu çalışmasında da; Dr. Yayıcı'nın kalemi, yüreği, zihni, ilmi birbirini besleyerek harmanlanmış ve soruna odaklı ve enine boyuna tüm yönleriyle, irdelenen ve bu yönüyle de zihinde hiçbir gri alan bırakamayacak netlikte bir eser ortaya çıkmış.

Bu çalışmayla; yıllardır üst başlık olarak bilinen Ege Sorunlarının tüm alt başlıkları, sorularla aydınlanıyor. Sorular öylesine ayrıntılı ki, konuları hiç bilmeyen, bugüne kadar yaşananlardan tamamen habersiz kalanlar için bilgi yoğunluğuyla, berrak bir anlatımla bilgilenmeleri sağlanıyor, tüm gerçekler ortaya konuyor.

Çalışmada sadece bilgilerin sıralı dizilişiyle yetinilmiyor. Aynı zamanda bilginin bilince dönüşmesi için de gerek soru sistematigi, gerekse anlatım esasları son derece isabetli kullanılıyor.

Yıllardır konuştuğumuz, dert yandığımız, eksiliğiyle yüreğimizi ve zihnimizi sızlatan Ege'deki haklarımızın korunması konusunda bu eser; tıpkı Doğu Akdeniz'deki stratejik, hukuki, ahlaki, siyasi, ekonomik, jeopolitik mücadelemizdeki hassasiyeti taşıyor, bilimsel bir çerçeve çiziyor.

Yunanistan, küresel çıkar odaklarının koruması ve cesaretlendirmesiyle yıllardır, Ege sorunlarında hukuksuzluğun, adaletsizliğin iddiasında bulundu ve her zaman uyumsuzluk çizgisini korudu. Türkiye ise bugün bu tavra karşı, Doğu Akdeniz'de gösterdiği kararlılığında olduğu gibi Ege sorunlarında da hukuka, adalete dayalı çözüm noktasındadır.

Ege'de Yunanistan ile yaşanan tüm sorunlar yani; Egemenliği Anlaşmalarla Yunanistan'a Devredilmemiş Ada, Adacık ve Kayalıklar (EGAYDAAK) sorunu, Karasuları, kıta sahanlığı, adaların silahlandırılması, Uçuş malumat bölgesi, hava

sahası gibi tüm sorunlar; tarihsel içeriği çok iyi bilinmeden, hukuki derinliği yeterince kavranmadan, jeopolitik ve jeostratejik nedenleri açıkça ortaya konulmadan anlaşılabilir ve sorunlara karşı isabetli yönetim stratejisi belirlenemez.

Unutulmamalıdır ki, sosyal olgular çok bileşenli ve etkileşimlidir. Bir sosyal olgunun en doğru biçimde analiz edilebilmesinde, tüm bileşenleri ve bu bileşenlerin karşılıklı etkileşimleri yeterince ortaya konulmadıkça, o sosyal olgunun anlaşılması, çözümlenebilmesi ve yönetilebilmesi mümkün değildir. Bu gerçeğin ışığında, Dr. Cihat Yayıcı'nın kıymetli eseri önemli bir katkı sunuyor, geleceğimize ilişkin ipuçları veriyor, doğru bir stratejik yönetim çerçevesi çiziyor.

Prof. Dr. Yaşar HACISALİHOĞLU
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Rektörü
İstanbul, 2019

TAKDİM 4

“Yunanistan Talepleri (Ege Sorunları) Soru ve Cevaplarla” isimli bu kitap, Yunanistan’ın dünden bugüne Türkiye aleyhine izlediği revizyonist politikalar bağlamında Ege’de jeopolitik dengeyi bozmaya yönelik hukuksuz taleplerini, Ege menliği Antlaşmalarla Yunanistan’a Devredilmeyen Ada, Adacık ve Kayalıklar (EGAYDAAK)’lardan başlayarak soru ve cevaplar şeklinde anlatmaktadır.

Yunan taleplerinin ana kaynağı, 400 yıl Türk egemenliğinde kalan Ege adalarının Osmanlı İmparatorluğunun son 10 yılında kaybedilen savaşlar ile büyük devletlerin baskı ve desteği sonucunda Yunanistan’a verilmesi ve bu şekilde açık deniz alanlarının azalarak, Anadolu Yarımadası’nın Ege’den uzaklaştırılmasıdır.

Ege’de temel mesele egemenliktir. Bu meselenin çözümlü ise EGAYDAAK ile doğrudan ilintilidir.

Sadece karasuları açısından bakıldığında bile, Trakya yüzölçümünün yarısı kadar karasularına sahip olan EGAYDAAK’ların aidiyetini belirlemeden deniz yetki alanları sınırlandırması yapmak telafisi imkânsız kayıplara neden olabilecektir. Zira sorunların birbirleri ile bağlantılı olduğu ve biri hakkında verilecek karar diğerlerini de etkileyecektir.

Dr.Tümamiral Cihat YAYCI tarafından hazırlanan “Yunanistan Talepleri (Ege Sorunları) Soru ve Cevaplarla” isimli bu eser; Ege’deki haksız ve mesnetsiz Yunan taleplerinin nasıl çürütüleceğine yönelik argümanları ihtiva etmesi ve eserin herkes tarafından rahatlıkla anlaşılabilir olacak olması nedeniyle oldukça kıymetlidir.

Kendisine bu değerli çalışmasından dolayı teşekkür ediyorum.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Sertaç Hami BAŐEREN

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi

Ankara, 2019